

4/14 - et magasin for Skjold menighet
med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

Kantor Guro

I hele femten år har Guro Rotevatn Buder nå virket som kantor i Skjold kirke, en stilling som også skulle vise seg å bli ekstra viktig for henne selv, helt privat.
Side 2-3

Annerledes cruise

Sjømannskirken fyller 150 år i år og inviterte til cruise på skoleskipet M/S Gann, med innlagte besøk i sjømannskirkene i våre naboland. Side 6-7

Besøk fra Stefanus

Skjold menighet støtter Stefanusalliansens arbeid for vanskeligstilte i Egypt. I november besøker Mamma Maggie (bildet) kirken for å fortelle om arbeidet. Side 24

- Konserter • Gudstjenester
- Barn og unge • Møter
- Kurs • Julemesse
- Foredrag

*Velkommen til
en aktiv høst*

Lyden av meg

- Hei, deg kjenner jeg ikke! - Nei, tror ikke vi har møttes før. Og så ser vi på hverandre, det utveksles håndtrykk, og så sier vi etter tur hva vi heter.

AV BJØRN MOE

Tydelig uttale av både fornavn og etternavn, gjerne med stål i blikket, et fast håndtrykk og et lite smil. Så går det fem sekunder og så må jeg spørre: Hva sa du at du het? Og for å være helt sikker så gjerne en gang til: «Hva var navnet ditt, sa du?» Litt for opptatt av meg selv, av å gjøre et godt inntrykk, av å levere et best mulig «visittkort». Det var lyden av meg selv. Først. Deretter den andre. Om han har det likedan? Kanskje.

Da de digitale kameraene ble allemannseie for 12-15 år siden så klagde unge amerikanske jenter på følgende: De fikk mye mer oppmerksomhet av sine kjærester da de var på Europaback-packing sammen, hvis kjæresten hadde et godt gammelt analogt kamera med film. Da var bildet tatt og intet mer kunne gjøres før du fikk bildene igjen en uke eller to senere. I den digitale alderen; alle bilder kan sees på, redigeres og slettes, og nå også sendes fra et digitalt kamera. Og jentene fikk mindre oppmerksomhet fordi muligheten til «kos» med teknikken er nærmest uendelig.

Det sies også at norske smårollinger er sjalu på mammas mobiltelefon. Den har hennes fulle oppmerksomhet. Døgnnet rundt.

Våre vaner endres og vår måte å være sosial på endres samtidig. Og «Multitasking» er tingen; altså jeg snakker med deg mens jeg sjekker eposten, sender en melding, eller et snapshot, hører på nyhetene og hjelper 10-åringene med leksene samtidig. LOL eller fett, velg selv. Vi kommuniserer nok mer, men på flere måter enn før. Men vi gir hverandre langsomt mindre reell oppmerksomhet. For det er ikke den andre som kommer først.

I-phone, dere. Engelsk og gresk i en god blanding. «I» betyr «jeg.» På gresk er det «ego.» vi kjenner det fra ordet egoist. «Phono» er gresk og betyr «lyd eller stemme». Telefonens navn blir da blir da på gresk; «EGO-PHON» Litt fritt oversatt: Lyden av meg selv.

Den lyden kjenner vi. Ha en god høst. ●

Kantoren i Skjold kirke

Guro Rotevatn Buder har vært en avholdt kantor i Skjold nesten like lenge som kirken har stått, og lenger enn orgelet.

AV ØYSTEIN PETTERSEN

Hun har sine røtter fra Rotevatn i Vol- da, men siden farmor og farfar var offiserer i Frelsesarmeen og fartet mye rundt, er hun selv født i Lier. I oppveksten ble det aktiviteter typisk for en musiker, hun spilte piano og sang i Ten Sing, og gikk musikklinjen på videregående. Det var der hun begynte å spille orgel, så smått begynnelsen på karrieren. Seinere havnet hun på Griegakademiet, først toårig grunnutdanning piano hovedinstrument og orgel bi-instrument, og deretter videreutdanning i orgel og kirkemusikk.

Ankomst Skjold

Etter avsluttet utdanning hadde hun i lyst til å bli værende i Bergen; hun hadde familie her, og mange venner. Her kan skytes inn at en yngre fetter hadde sagt til henne da hun dro til Bergen for å utdanne seg at hun kom til å like seg så godt at hun ville bli værende.

Så hun søkte stilling på Askøy, og Skjold etter oppfordring fra Karstein Askeland – selv hadde hun på den tiden knapt hørt om Skjold, førsteinntrykket var fra et bilvindu på vei til flyplassen... Hun hadde ikke stor tro på at hun skulle nå opp i Skjold siden det var en full, fast stilling. Men det gjorde hun jo, til stor glede for oss som sogner til kirken.

Guro begynte høsten 1999, drøyt et år etter at kirken var innvigd og før orgelet var på plass. Akkurat det er en artig histori. Utforming og spesifisering av orgelet ble i hovedsak gjort av Askeland,

og etter godkjenning av menighetsrådet ble en tysk ekspert hyret inn for det praktiske arbeidet. Guro het på den tiden bare Rotevatn, og orgelbyggeren var Johannes Buder, så oppgaven i Skjold fikk stor betydning for dem begge. Da Johannes innså at han ble værende her etablerte han Bergen orgelverksted.

Kantorjobben

Den «selvsagte» delen av arbeidet som kantor er spillingen, på gudstjenester, vielser, begravelser og ved institusjonsandakter. En skulle tro at disse oppgavene, inkludert nødvendig øving tar meste- parten av tiden. Men Guro sier hun også sitter mye på kontoret – alt for mye!

Hun har også en stor del av ansvaret for konserter i kirken, der kulturutvalget i Skjold oftest står for selve arrangementene og gjennomføringen. Som medlem av staben er det flott at hun også er medlem i kulturutvalget og kan bidra med faglig tyngde. Guro skryter av hvor mye kulturutvalget har fått til de seineste årene, og nevner særlig lederen gjennom mange år, Turid Müller.

I Skjold er vi så heldig at vi har instrumenter av utmerket kvalitet, både orgel og flygel, og hun føler seg slik sett privilegert. Og så nevner hun en praktisk detalj som ikke mange tenker på, men som kan være viktig nok: Instrumentene står nær hverandre. I mange andre kirker står flygel og orgel i hver sin etasje. Det kan bli mye løping opp og ned når det skal skiftes instrument stadig vekk...

- Men likevel er gode kolleger viktigere enn gode instrumenter. Kollegiet i

BIRKELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STØRETVIT • SØREIDE

Menighetsbladene i Fana

Tegn utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana prosti. Vi tar med glede i mot artikler av ulike slag og gjerne også tips til reportasjer.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes oystein.pettersen@uni.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Øystein Pettersen, 938 04 808, oystein.pettersen@uni.no. Lokal kontakt: Se side 13

Sentralredaksjon: Redaktør Magne Fonn Hafskor, 55 39 04 40 - eyecu@online.no (Kun henvendelser ang. «fellesstoff» (s 5-12). All annen kontakt: Se side 13.

Annonser: Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Produksjon: Dragefjellet Media AS, 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no. Dropbox kan opprettes etter avtale for overføring av svært store filer.

Trykk: Bodoni, Straume

Deadline neste nummer: Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 18. november

Skjold er virkelig en gjeng som har det kjekt sammen.

Guro karakteriserer seg selv som en «potet-musiker»; passelig flink til å spille både orgel og flygel, passe flink med kor – mens andre kan være svært så fokusert på for eksempel korarbeid.

– Styrken er vel allsidigheten. Det er jo en levende menighet, ikke et museum. Men samtidig har kirken en fantastisk musikalsk arv å ta vare på, innenfor klassisk, pop, gospel, viser. Den nye salmeboken har tatt inn litt av det, eksempelvis Bye og Prøysen, selv om det meste er tradisjonelt. Boken er ikke revolusjonær akkurat, men likevel den første salmeboken som tar inn så mye ulikt.

Korarbeid

I Skjold er Guro dirigent for Cantus og kirkekor.

– Det er to fine gjenger». Det ligger mye arbeid bak å ha kor ukentlig; det skal legges

til rette musikalsk, planlegges og praktisk gjennomføring. Men jeg får også veldig mye igjen fra det – når jeg kommer hjem om tirsdagskveldene er jeg høyt der oppe og bobler av energi. Det er helt umulig å legge seg på en stund, jeg trenger rett og slett litt tid til å lande litt. Korarbeidet er nesten alltid kjempegøy, selv om det selvsagt kan gå trått en sjelden gang. Å jobbe som organist uten kor ville vært kjedelig. Det er jo gøy å spille, særlig sammen med solister. Og det er kjekt å ha med koret på gudstjeneste, det styrker følelsen av menighetstilknytning. Innimellom kan vi gjøre større ting, som avskjedskonserten for Olav Øgaard i Slettebakken, da var det konsert med et sammensatt kor fra Slettebakken, Birkeland, Sotra Reviderte og oss. Vi må gjøre det sånn, for vi er for få til å gjøre så store ting alene. Det må bli en balanse. Det tar lang tid å øve inn, og det kan bli intenst i øvingsfasen – det er så mye og de klarer det ikke (tror de), men så plutselig løsner det, og vi får en utrolig god følelse.

Begge korene har for øvrig plass til flere medlemmer! Det er foreløpig ikke under den kritiske grensen, men vi er jo avhengige av at de fleste kan komme når vi opptrer, og særlig på herresiden tåler vi ikke mye fravær.

Å lære å si nei...

Guro har alltid vært positiv, det har sjelden eller aldri vært negativt svar på forespørsler. Kantorjobben er jo også slik at hun må være forberedt på en fleksibel og delvis uforutsigbar hverdag, med hyppig kveldsjobbing – men det skal jo jevne seg ut over tid. Likevel merker hun at med stor familie, og nå som FAU-leder på Ulsmåg skole i tillegg, er hun nødt til å lære seg å sette grenser.

– Det har resultert i at jeg har sagt nei til oppgaver som jeg i utgangspunktet kan være positiv til, og som jeg for kanskje ville gjort. Men tiden strekker bare ikke til nå.

Akkurat det trenger hun ikke ha dårlig samvittighet for! ●

**FAGKUNNSKAP OG
STORT UTVALG!**

GULLSMED
H. GAMS-HAUGSØEN
LAGUNEN 55 13 38 60
www.hgh.no

ICA Supermarked

Mozarts Requiem

Cantus arrangerer i samarbeid med Bjørgvin Kirkesangforbund en storstilt konsert i Skjold kirke søndag 26. oktober. Da står Requiem av W.A. Mozart på programmet.

Requiem i d-moll fra 1791 er Wolfgang Amadeus Mozarts siste komposisjon. Selv om bare to tredeler stammer fra Mozarts penn, er det et av hans mest kjente og beundrede verk. Mozart døde mens han komponerte verket, og siden det dreide seg om et oppdragsverk, ble det fullført av to av Mozarts elever på oppdrag av Mozarts enke Constanze. Requiem er en sjelemesse, eller en messe for de døde. Begrepet stammer fra det første ordet i messteksten, requiem, som betyr ro/hvile.

Musikken veksler mellom dramatiske uttrykk og vare klanger. Verket er utfordrende å synge og svært vakkert å lytte til. Det gir rom både for det såre savnet og for gleden!

De medvirkende korene har tilhørighet i kirker i hele Bjørgvin. I tillegg til Cantus er det flere kor fra Bergen, samt fra Askøy, Sotra og Førde. De har øvd hver for seg, men har vært samlet til to øvingshelger for fellesøving. Lørdag 25. oktober fremføres verket i Erdal kirke på Askøy.

Andreas
Skei

Arne
Kvarven

Marianne
Bye Granheim

Nora Oleanne
Sårheim

Gro
Anthon

Markus
Malmgren

Markus Malmgren fra Finland er musikkalsk ansvarlig for prosjektet. Han har hatt hovedansvaret for innstuderingen av verket, og vil også være «orkester» på konsertene, dvs. spille orgel. Markus Malmgren er utdannet kirkemusiker, organist og kordirigent. Han er en mye brukt musiker i ulike sjangere. Siden år 2000 har han undervist ved Sibeliusakademiet i orgelspill, improvisasjon, ensemblespill og liturgisk musikk. Dirigent er Gro Anthon, kantor i Førde og styreleder i Bjørgvin Kirkesangforbund.

Cantus er et av medlemskorene i Norges Kirkesangforbund, og øver i Skjold kirke hver tirsdag kl. 19.45 – 21.45. Videre i høst synger Cantus bl.a. ved Alle-

helgensgudstjeneste i Skjold kirke og Julekonsert samme sted 7. desember. Koret tar i mot nye medlemmer! Velkommen til å titte innom en øvelse, eller ta kontakt med dirigent Guro Rotevatn Buder på guro.rotevatn.buder@bergen.kirken.no eller 55 59 71 16 ●

Skjold kirke søndag 26/10 kl. 17:

Medvirkende: 130 korsangere, bl.a. Cantus
Solister: Andreas Skei, Arne Kvarven, Marianne Bye Granheim og Nora Oleanne Sårheim.

Dirigent: Gro Anthon.

Mus. ansvarlig/orgel: Markus Malmgren.

Billetter: Kr. 150 / 400 (familie) / barn gratis

Konsert i Skjold kirke: Sommer- landet

Konserten «Sommerlandet» er opplesing av boka Sommerlandet i ein vev av vakre nyskrivne songar og musikk.

Temaet er sorg og sorgreaksjon. Dette verket er heilt spesielt å reise med, og grip både publikum og utøvarar sterkt.

Tekstane er skrivne av Eyvind Skeie, medan melodiane er komponert av Galib Mamedov og arrangert av Tord Gustavsen.

Hardangerkoret vart stifta i 2008. Koret er eit prosjektkor der Per Oddvar Hildre har vore med som korets faste instruktør og dirigent. Dei fleste songarane kjem frå Hardanger, men heile Hordaland er representert. På korhelgene er omlag 50 songarar med. I 2014 gav Hardangerkoret konsertar i regi Festspela i Bergen, saman med Sunnivakoret og Ytre Suløen.

Solist Anne-Catrine Eiken er frå Norheimsund og har songutdanning frå Griegakademiet. Per Arild Skorgen er fast pianist for koret

Dirigent for Hardangerkoret er «Prots», Per Oddvar Hildre, som vert kalla Trollmannen med kor, sjå gjerne heimesida hans, www.pohildre.com for meir informasjon. ●

Skjold kirke søndag 9/11 kl. 18:

«Sommerlandet». Tekst: Eyvind Skeie. Musikk: Galib Mamedov. Arr: Tord Gustavsen.

Medv: Hardangerkoret, solist Anne Catrine Eiken, Per Arild Skorgen, piano og dirigent Per Oddvar Hildre.

Sjømannskirken 150 år: Hjarteleg til lukke!

Takka vere Sjømannskirken, kan Bjørgvin bispedøme skryte av at det er bispedømet der sola aldri går ned!

AV PROST PER BARSNES,

Bjørgvin biskop har alltid vore Sjømannskirken sin tilsynsbiskop. Då Per Lønning vart innsett som biskop i Bjørgvin, avslutta dåverande generalsekretær i Sjømannskirken, Halfdan Tschudi Bondevik, si velkomsthelsing slik: «*Vi vil be for deg over en hel verden!*» Under alle himmelstrøk er Sjømannskirken å finne, anten det er permanent stadleg nærvær med sjømannskyrkje, eller det er regelmessige vitjingar av ambulerande prestar til norske kontingentar, som er for små til at det blir oppretta som ein eigen stasjon. I Sjømannskirken kan det med rette syngjast:

*Den sol som vinker oss til hvile,
nå vigslar andres arbeidsdag,
og slik den stund for stund skal smile
til nye land og folkeslag.*

For samtidig som Sjømannskirken er ein samlingsstad for nordmenn i utlandet, så er den også ei bru inn i det lokalmiljøet der arbeidet er etablert.

Som namnet seier, var sjøfolk hovudmålgruppe då Sjømannskirken vart grunnlagt for 150 år sidan. Men alle kategoriar nordmenn har alltid vore velkomne! I dag er det ikkje så mange sjøfolk att, men aldri tidlegare har så mange nordmenn vore på reisefot i utlandet.

Sjømannskyrkjene har difor meir besøk enn nokon gong, og organisasjonen heiter no «Sjømannskirken – norsk kirke i utlandet». Men kvifor ikkje berre heite norsk kirke i utlandet? Sjømannskirken er uttrykk for kontinuitet frå grunnlegginga til i dag. Men endå viktigare er det at Sjømannskirken er eit «varemerke».

Når folk høyrer ordet Sjømannskirken, så får dei mange positive assosiasjonar: Sosialt fellesskap. Gjestmildskap. Lukt av vaffer og kaffi. Låg dørstokk og stor takhøgde. Ein heim borte frå heimen. Ein arena for gudstenester, dåp, konfirmasjon, bryl-

laup og gravferd, samtalar og kulturopplevingar av mange slag.

Ei hjelp når folk blir sjuke på tur, misser passet eller blir rana, og ikkje minst nærvær når store dramatiske og tragiske ulukker skjer. Sjømannskirken er Den norske kyrkja sin forlenga arm heimanfrå til nordmenn som er utanlands for kortare eller lengre tid på alle kontinent og på oljeinstallasjonane i Nordsjøen.

Vi takkar Sjømannskirken for eit fantastisk arbeid gjennom 150 år! Måten Sjømannskirken er og arbeider på, er også eit inspirerende forbilde for oss i vårt heimlege kyrkjelydsarbeid!

Sjømannskirken er folkekyrkja på sitt beste!

*Takk for at din kirke aldri sover!
Mens jorden ruller uten stans,
ditt folk i vekselsang deg lover
for nattens ro og dagens glans*

Hjarteleg til lukke med jubileet! ●

Kulturkalender

Storetveit kirke: Kveldstoner i Åpen kirke, onsdager kl.19. Kveldsmat i menighetshuset.

Skjold kirke 26/10 kl. 17: Mozart «Requiem». Cantus med solister og over 100 andre korsangere fra Bjørgvin Kirkesangforbund.

Storetveit kirke: 27/10 kl. 19.30: «Lys i høstmørket» med Vokalgruppen YR m/fl.

Søreide kirke 28/10 kl. 20: Foredrag med digital bildeutstilling ved Øivind Aschjem.

Søreide kirke 1/11 kl. 19: Konsert med KløverKnekt og Skarre R. Oppvarming ved SteinBeaten.

Skjold kirke 7/11: Besøk av Stefanusmisjonen, Mamma Maggie, E. Skeie. Lokale kor

Skjold kirke 9/11 kl. 18: Hardangerkoret.

Fana kirke, 16/11 kl. 19. Schuberts «Messe i G-dur». Fana kyrkjekor med kor, solister og orkester.

Kveldsgudstjenester og «Y-klubben» i Ytrebygda kirke

Det blir i høst fire kveldsgudstjenester i Ytrebygda kirke. Kveldsgudstjenestene er for alle; ungdommer, voksne og eldre. Sang, musikk, fast liturgi med kort preken og «bønnevandring». Gudstjenestene starter kl. 19 og varer en knapp time.

Fra kl. 17.30, inviterer Fana diakoniutvalg beboere i bofellesskap, brukere av botjenestene og pårørende til «Y-klubben». Salg av kaffe og kaker (kr. 10 pr. person), sang og musikk og aktiviteter på kirketorget.

Alle ønskes hjertelig velkommen til Ytrebygda kirke:

- Søndag 7. september
- Søndag 5. oktober
- Søndag 9. november
- Søndag 15. desember

Fana Diakonat

Besøktstjenesten i Fana prosti inviterer til INSPIRASJONSKVELD

Tirsdag 30. september kl. 19.00-21.30 på Nesttun eldresenter, Hardangerveien 6A, Nesttun, like nedenfor Fana legevakt.

«ELDRE OG VERDIGHET – DE FRIVILLIGES ROLLE»
v/Eirin Hillestad fra Verdighetssenteret.

Enkel kveldsmat, samtale og informasjon om besøktstjenesten i prostiet. Arrangementet er gratis og åpen for alle interesserte.

Påmelding/spørsmål/skyss:

Diakon Linda Bårdsen tlf. 55 36 22 85/483 02 448.

E-post: linda.bardsen@bergen.kirken.no

Diakon Kjerstin-Marie Vereide, tlf. 55 59 71 15.

E-post: kjerstin-marie.vereide@bergen.kirken.no

Diakon Reidun Laastad Dyvik, tlf. 55 30 81 17.

E-post: reidun.laastad.dyvik@bergen.kirken.no

VELKOMMEN OGSÅ OM DU IKKE HAR FÅTT MELDT DEG PÅ!

DEN NORSKE KIRKE
Menighetene i Fana prosti

På cruise med S

Hva kan vel passe bedre enn en sjøreise som innledning til Sjømannskirkens 150-årsjubileum?

TEKST OG FOTO: KNUT CORNELIUSSEN

Midt under «Tall Ships Race» kaster MS Gann fortøyningene og stevner ut forbi gamle seilskuter, som viser oss hvordan skipene så ut den gang Sjømannskirken startet opp sin virksomhet.

Anledningen for seilasen er at Sjømannskirken, eller Den norske kirke i utlandet, fyller 150 år. Det som begynte som en tjeneste for norske sjømenn i utlandet, er etter hvert blitt en kirke for alle nordmenn utenfor landets grenser. Ikke så få turister fyller i dag kirkene på kjente turiststeder som Gran Canaria, Solgården i Spania, Hamburg og et utall andre steder rundt på kloden. Og vi er alltid velkommen til en god prat og gode vaffer.

I lunt farvann

Nordsjøen ligger blank og innbydende fremfor oss. Knappt en bevegelse kjennes i skipet. Solen skinner og kaster sine sølvstråler over et dypt blått hav. Vi passerer oljeplattformer, som forteller oss at det ikke lenger gjelder at «Vår ære og vår makt, har hvite seil oss brakt». Nå er det oljepengene som gir oss makten, i alle fall for noen år fremover. Vi er på vei til Skottlands oljehovedstad Aberdeen, med en av de nyeste sjømannskirkene i verden. Praktisk plassert helt nede ved havnen, hvor vi blant annet finner mange norske supplybåter.

Bamse står vakt

En busstur gjennom det vakre landskapet bringer oss videre til Edinburgh, hvor den første sjømannskirken ble bygget, etter initiativ fra presten og bergenseren Johan Storjohann – sjømannskirkens far. Nå er kirken blitt kunstscole. Underveis passerer vi den lille byen Montrose, med statuen av den norske skipshunden Bamse, en St. Bernhardshund, som ble maskot for den norske marinen i Storbritannia under krigen. Han var et symbol for det frie kjempende Norge. Nå står han stolt med sin marinelue, og ser for all fremtid ut over havnen i Montrose.

CRUISE-DELTAGERE: Første rekke fra venstre: Anne Mari Iversen, Bibbi Ingebrigtsen, Anne Karin Corneliussen. Bak: Knut Corneliussen, Alf Iversen, Arne Ingebrigtsen og Terje Bjørdal.

DEN FØRSTE SJØMANNSKIRKEN: Den tidligere sjømannskirken i Leith (t.h) i Edinburgh er nå blitt kunstscole.

UNDER: TOWER BRIDGE: Selveste Tower Bridge (under) løftet seg for å slippe sjømannskirken frem.

Hedersplass på Themsen

Ikke alle får oppleve at ærverdige Tower Bridge åpner sine porter, men noen høyt i hierarkiet må ha trukket i noen tråder. Til ære for Sjømannskirken slipper vi inn og får fortøye inntil museumsskipet «Belfast», med Tower som nærmeste nabo. Vi ankommer London 29. juli. Her feires tusenårsjubileet for vår egen Hellig Olav, og vi ser

mange minner om ham rundt i London. En liten pilegrimstur bringer oss blant annet til kirken All Hallows by the Tower, Saint Olave Church og flere andre steder hvor St. Olav blir hedret. Olsok feires i den norske sjømannskirken, hvor vi kan glede oss over sang og historier om Alf Prøysen av Anne Flugstad. Kirken er naturligvis viet St. Olav, og ble åpnet av kronprins Olav i 1927.

Europas største havneby

Jubileumscruiset fortsetter, og godværet følger oss. Ut gjennom Themsen og over den engelske kanal skinner solen og baker alle på soldekket. Rotterdam med sin kjempehavn er neste stopp. Sjømannskirken her har også jubileum, det er hundre år siden den ble bygget på Rotterdams høyeste

jømannskirken

LONDON: «Gann» fortøyd ved HMS «Belfast», en lett krysser som tjenestegjorde under hele 2. verdenskrig og senere under Korea-krigen. Museumsskipet er et sentralt britisk krigsminnesmerke og gjestende skip får ære av en slik fortøyningsplass midt i London by!

ST. OLAVS KIRKE: Fest på sjømannskirken i London (under). Kirken i London møter omkring 25.000 mennesker hvert år.

punkt, en halv meter over havet. Den er Rotterdams største trebygning, og ligger vakkert til i utkanten av en fredelig park. «Kirken i parken» kalles den gjerne. En «harbour»-tur viser oss den enorme havnen, hvor vi passerer mange norske båter med Bergen som hjemmehavn. Rotterdams arkitektur imponerer oss med fantastiske bygninger og bruer. Her kan norske arkitekter og politikere få mange impulser.

Da bombene falt

Vi reiser videre til sjømannskirken i Hamburg. Den var i drift under hele krigen, og hadde stor betydning både for sjømenn og krigsfanger. Les boken «Tukthusfangenes engel» om Hiltgunt Zassenhaus, og bli imponert over hva ett menneske kan utrette. Hamburg ble fullstendig utbombet under krigen. Det største angrepet skjedde den 28. juli 1943, da store brannstormer herjet og over 40.000 sivile ble drept. Også sjømannskirken ble rammet, med den triste følgen at vaktmesteren omkom da han prøvde å redde noe av utstyret. Nå finner vi en moderne og fin kirke på stedet, til glede for sjøfolk, fastboende og turister. ●

MARINEHUNDEN BAMSE: Kjent av tusener av sjømenn under krigen skuer Bamse (t.v.) fortsatt ut over havnen i Montrose.

KIRKEN I SKOGEN: Sjømannskirken (over) er Rotterdams største trehus, og ligger faktisk på den denerlandske havnebyens høyeste punkt – en halv meter over havet!

SJØMANNSKIRKEN

Norsk kirke i utlandet 150 år

Frivillig, men uunnværlig

Alle som har vært innom Søreide kirke, har møtt Even Aarvik. Han står som regel i døren og tar imot. Men de som bare har truffet Even ved døren, kjenner bare en liten del av historien. For Even er med på det meste som skjer i Søreide kirke.

TEKST OG FOTO: HANS JØRGEN MORVIK

– Det har jeg heldigvis ikke regnet på. Men det er jo enkelte som spør om jeg bor her, svarer han når vi spør hvor mye tid han bruker i kirken. Sannsynligvis ligger det et sted mellom 15 og 50 timer i uken, alt etter hva som foregår. Nå må det rett nok sies at en del av disse timene går med til kaffedrikking og gode historier. For Even har lest mye, spesielt historie, og deler gjerne av sin kunnskap.

Mange oppgaver

– Jeg trives her, sier han. – Det er et godt miljø å være i. Som uføretrygdet ønsker jeg

uansett å ha noe å gjøre, og det jeg bidrar med her er meningsfullt. Men jeg ville ikke gjort det hvis ikke jeg trivdes med det.

Even er med på mye. Vi kan regne opp det viktigste: Gudstjenestemedhjelper/klokker. Menighetsrådsmedlem siden 2005. Oppsynsmann for Ungdomslokalet. Fast kaffekoker til kirkekaffe og stort sett alle andre arrangementer. Praktisk medhjelper for kirketjener. Han deltar han på det meste som skjer, og er med i både Diakonatot og Lokalhistorisk Forum.

Stiller alltid opp

Even er en person som alltid stiller opp. Han skal være ganske syk for å stå over en

gudstjeneste eller et annet arrangement. Bortsett fra kirkens ansatte er han nok – med god margin – den som tilbringer mest tid i kirken. Vi pleier å si at ingen er uunnværlige. Men i Søreide kirke er vi ikke så sikre på om dette gjelder Even.

Oppvokst i Ervik

Det var ikke gitt fra starten at Even skulle bli så tett knyttet til Søreide kirke. Even vokste opp i Åsane, nærmere bestemt i Ervik, der nesten hele familien var knyttet til Kalvatræet skole. Både mor, far og Even selv har jobbet der. Rett nok ikke alle samtidig. Men i 2000 flyttet familien hit til Søreide. Evens mor het Søreide før hun giftet

STILLER ALLTID OPP: Vi pleier å si at ingen er uunnværlige. Men i Søreide kirke er vi ikke så sikre på om dette gjelder Even.

Menighetsbladet vil presentere og gjøre litt stas på noen av de mange flotte frivillige medarbeiderne i menighetene. Tidligere har vi møtt ildsjeler i menighetene i Fana, Skjold og Storetveit, denne gangen er stafettpinnen i Søreide. Deretter går den videre til Slettebakken, Bønes og Birkeland.

VELKOMMEN TIL KIRKE:
Even står som regel i døren og tar imot når det er guds-
tjeneste.

seg, så her kunne de bygge hus på egen grunn. Even oppdaget først Lokalhistorisk forum. Det ble hans vei inn i kirken. Fra 2001 begynte han å gå fast til gudstjeneste. Og etter hvert som tiden gikk engasjerte han seg mer og mer i arbeidet.

Da kirken holdt stengt

– Er det noe du ser tilbake på med spesiell glede fra disse årene du har vært engasjert i kirken?

– Det var jo ikke bare kjekt det året vi holdt kirken stengt for ombygging (2005-2006) og holdt til på Skranevatnet skole, men samtidig er det noe jeg har veldig gode minner fra. Det var en anstrengende, men

likevel flott tid. Og så var det jo en ekstra stor glede å komme tilbake til kirken etterpå, da det meste var nytt og forbedret. Jubileet i fjor var også en stor opplevelse.

– Er det noen spesielle oppgaver du setter ekstra stor pris på?

– Stort sett alt jeg er med på er kjekt, men jeg setter nok aller størst pris på å få være med som sakramentsmedhjelper ved dåp og nattverd. Men også det å være med å lage i stand for arrangementer, og så se at de som kommer er fornøyde og glade for det arbeid som er gjort.

Du gamla, du fria

Even fyller 50 år på den tyske nasjonaldagen (3. oktober), men ville nok heller hatt

fødselsdag 6. juni – for det er den svenske nasjonaldagen. Og her er vi ved et vanskelig punkt. For de eneste søndagene Even ber om permisjon fra Søreide kirke, er de søndagene det holdes svensk gudstjeneste her i byen. Det er heldigvis ikke så ofte.

– Hvor kommer dette med Sverige fra?

– Kanskje kommer det av at jeg så mange svenske filmer som barn, svarer han.

Dette ledet over i interesse for svensk litteratur, musikk og film som voksen.

– Siden har det vel blitt en slags merkelapp ved meg – som jeg trives ganske greit med. Jo mer folk kommenterer min svenske interesse, jo mer holder jeg på den, sier Even med et stort smil og en rungende latter. ●

«Din musikk er som å se lukt i helvete, men også som å skue like inn i himmelen», sa biskop Alex Johnson i sin tale til Egil Hovland på 50-årsdagen. Han døde 5. februar i fjor, men musikken lever videre.

AV LISE MCKINNON

Det er ikke mulig på bare noen få sider å gi en fullgod beskrivelse av bredden hos et så produktivt og allsidig menneske som Egil Hovland. Her vil det bare bli trukket frem litt fra hans virksomhet fra 1970-tallet og utover, ting som var viktig for ham selv og som kanskje er av spesiell interesse for vanlige kirkegjengere.

Bestillingsverk

Hovlands samarbeid med svenske Britt G. Hallqvist og noe som skjedde mens han var medlem av Liturgikommisjonen er viktig i denne sammenhengen. Den 26. januar 1974, samme dagen som han fikk det triste budskapet om vennens Olav Hillestad død, fikk han et brev fra Sverige, fra Kyrkohandbokskomiteen som gjerne ville ha ham til å komponere Laudamus til familiegudstjenestebuk. Mens han satt i sitt arbeidsværelse med brevet og leste den foreslåtte teksten til de nå så velkjente ordene «måne och sol, vatten och vind», hendte det noe som best kan gjengis med hans egne ord:

«Allerede mens jeg leste de tre versene, skjedde det noe merkelig. På veggen i arbeidsrommet mitt hadde jeg fotos av barnekorene mine i Glemmen kirke. Plutselig var det som om barna fikk vinger og svevde omkring i rommet. Jeg tok faktisk et noteark og holdt det opp i lufta, og det var som om barna ble til toner som dalte ned på notelinjene. Melodien ble til på rekordtid. Først skrev jeg omkvedet: «Herre, vi takker dig, Herre, vi prisar dig, Herre vi sjunger ditt beliga namn». Det tok tyve sekunder. Deretter kom melodien til versene. Hele sangen var ferdig på mellom tre og fire minutter».

Æresdoktor i teologi

Forfatteren, Britt G. Hallqvist, hadde Hovland hørt om tidligere, men det skulle gå enda et par år før han traff henne. Hun var født i 1914, hadde studert nordiske språk, litteraturhistorie, teoretisk filosofi og tysk (men det er ikke korrekt det som står i Wikipedia; at hun hadde doktorgrad i teologi. Hun ble æresdoktor, og det er noe ganske annet!) I årene som «prestfru» med mindre-årige barn begynte hun å oversette barnelit-

teratur, senere også klassisk og moderne dramatikk og spesielt mange sangtekster. I 1950 debuterte hun som forfatter med en barnebok, senere ble det også bøker for ungdom og voksne.

I 1960 utga hun «Kyrkoviser för barn» sammen med Anders Frostenson, og var med i arbeidet for ny svensk salmebok. Hun er blitt spesielt rost for sitt gode og «sangbare» språk og for evnen til å nå frem til barn. Det var imidlertid først med «Måne og sol» at hun for alvor kom inn i Egil Hovlands liv. Denne salmen, som er blitt kalt en «kirkeschlager», ble opptakten til et mange-årig og fruktbart samarbeid mellom disse to. I vår nye salmebok er det 16 tekster av Hallqvist, 11 av dem med tone av Egil Hovland.

Bergenspatriotisk sidesprang

Men samarbeidet dreiet seg ikke bare om salmer. 1970-tallet ble barns tiår i kirkelig sammenheng; nå var det deres tur til å få en gudstjenesteform som de kunne føle seg hjemme i. Tidligere var det ungdommen det gjaldt. Der hadde Olav Hillestad gjort en stor innsats allerede fra slutten av 1950-tallet, noe han entusiastisk fortsatte med frem til sin død i 1974 (og – for å ta et lite bergenspatriotisk sidesprang – det første norske Ten Sing-koret ble startet i Bergen høsten 1967 av presten Kjell Grønner).

Bibelens fortellinger skulle levendegjøres og presenteres for de yngste kirkegjengerne, og selvsagt skulle barna også delta i fremførelsen. Det resulterte i en rekke bibelspill: nr. 1, med tittelen «Syng, mitt hjerte», handlet om de ti spedalske, nr. 2 het «Mannen i treet». Nr. 10, «Noa går i land», ble uroppført i Glemmen kirke i 1988. Alle hadde tekst av Britt Hallqvist, og i verkfortegnelsen for noen er Arne Brunvoll nevnt som oversetter. Egil Hovland hadde jo lang erfaring med barnekor fra Glemmen kirke, kirken han kalte «mitt musikalske laboratorium».

Et lykketreff

«Her har jeg kunnet prøve meg frem, teste ut mine ideer. Og her hvor jeg har kunnet være sammen med barna, Herlig!» (...) «barna i

Glemmen har vært mine sensorer. Mye er forkastet fordi jeg har merket at de ikke har mot-tatt det», sa han i et intervju. Intervjueren bemerket at musikken vel ikke sto alene, tekstene var også viktige? «Helt åpenbart», var svaret. «Så det var et lykkens treff at jeg fikk kontakt med Britt G. Hallqvist. Hun er pedagog og utrolig flink til å treffe med sine tekster. Hun er konkret».

Men en mann så aktiv og produktiv som Egil Hovland satt selvfølgelig ikke og «syslet» bare med barnegudstjenester og bibelspill. Ordet sentral blir brukt om ham i så mange sammenhenger: Han var ordfører i representantskapet for Tono i 21 år, skrev artikler, var huskomponist på sommerkurs i Sverige (hvor han for første gang møtte Britt Hallqvist), drev sitt eget noteforlag EGHO, deltok i debatter og selvfølgelig fløt «lavastrømmen» av komposisjoner hele tiden.

«Underlødige sviskemusikk»

Egil Hovland hadde, hvor villig han enn hadde vært til å eksperimentere innen den verdslige musikken, ønsket å holde «sin sti ren» når det gjaldt kirkemusikk. Gregoriansk sang var en god ting, mens jazz og pop hadde ingen plass i kirken, mente han. Det var derfor naturlig at han var en steil motstander av det som Hillestad stod for og dennes entusiasme for de nye rytmen. Men gradvis ble han nok påvirket av Hillestad ettersom vennskapet mellom dem utviklet seg. Og etter at han i kom inn i Liturgikommisjonen «bakveien», skjedde det noe som gjorde hans venner i Musica Sacra og Kirkesangforbundet virkelig sjokkert. Hovland «hadde begynt å lefle med det mange mente var dekadent og underlødige sviskemusikk».

Åpent brev til departementet

I 1976 skulle Liturgikommisjonen ha en sesjon på Utstein kloster. Før dette møtet hadde 40 prester skrevet et åpent brev til departementet om at når det skulle komme ny salmebok, måtte man sørge for at den også inneholdt et fyldig utvalg av bedehussanger og vekkelsessanger. Til dette bemerket Hovland at «en henvendelse fra 40 prester, en kan jo ikke bare sitte stille og si at dette her

takknemlighet

BIOGRAFI: De fleste sitatene i artikkelen er hentet fra Geir Harald Johannessens bok «Egil Hovland. Englene danser på tangentene» (Lunde forlag, 1999). Den er livlig og humoristisk, og anbefales varmt!

bryr vi oss ikke om! Jeg satt jo ikke på egne vegne der i kommisjonen, jeg satt der og skulle lage noe for brukerne, for Kirken. Og da sa jeg til meg sjøl at nå skal du sette deg ned og analysere. Når du er motstander av en ting, hvorfor er du egentlig det? Så tok jeg for meg den sangen som heter «Vi stemmer i en frydesang». Hva er det egentlig for noe i veien med den?»

Arrangerte bedehussang

Sangen var allerede stemt ut av de fleste i kommisjonen, men for å «gjøre bot» mot sitt eget nei, til en sang som ble dømt uverdig til å tas med i en ny salmebok, mer ut fra kategori enn for kvalitet, laget Hovland et arrangement av melodien. Under Kirkedagene i Trondheim året etter klarte hans venner Kvam og Herresthal å få satt den opp som nattverdssalme i Domkirken på en gudstjeneste under møtet. «Det ble jo mildt sagt ikke nådig tatt opp av alle bak kulissene. Per Frithjof Bon-saksen, for eksempel, domorganisten, ble rasende, vet du». Men Hovland fikk mange positive reaksjoner fra folk i etterkant, og fikk selv et meget godt forhold til bedehussanger etter denne hendelsen. Det var tross alt denne musikken han kjente godt fra barndommen, men hadde kommet i opposisjon til under sin formelle musikerutdannelse

Beundret Åge Samuelsen

Et av kapitlene i Geir Harald Johannessens Hovland-biografi har overskriften «Herrens jubelgutt», og handler om hvordan Hovland «fant» Åge Samuelsen og ble en stor beundrer, og senere venn, av ham. Det var helt tilfeldig at Hovland kjøpte en kassett med Åge Samuelsen på en bensinstasjon i Fredrikstad og spilte den på vei til et møte i Oslo. «Underveis ble jeg mer og mer betatt av stemmen hans, og spillingen, og sangene og det han pratet innimellom. Jeg opplevde ham som så ekte.

Han var seg sjøl. 100 prosent. Han liknet ikke på noen ting! Og så la jeg merke til hans tro. Jeg skjønnte jo at jeg opplevde vitnesbyrdet hans».

Uredd og ekte

Alt dette, som er plukket ut av karakteristikken Hovland ga Samuelson, kunne vi bruke om Hovland selv. Han var ekte og helt seg selv. Aldri redd for å tale biskop, domprost eller annen «øvrighet» midt i mot når det dreiet seg om kvalitet i kirkemusikk. Heller ikke var han redd for å revurdere sine meninger eller slå inn på nye veier. Og gjennom sitt arbeid viste han også sin tro. Lovsang og takknemlighet var nøkkelord, og salmen «Lukk opp kirkens dører» kan stå som uttrykk for målet i hans liv og gjerning.

Dette er andre del av en artikkel om Egil Hovland. Første del stod på trykk i årets påskeutgave. Vi vil rette en spesiell takk til Finn Graff for utlån av hans velkjente karikaturtegning av komponisten. ●

EGIL HOVLAND MED BASUNENGEL: Avistegner og illustratør Finn Graff laget dette praktfulle portrettet av komponisten i 1979.

Solidaritet med menneske på flukt

Den store fellesmarkeringa ved Den blå Steinen 23. august kom i stand for å visa solidaritet med dei undertrykte i Irak og Syria.

Der utset IS-militsen kurdarar, moderate sunnimuslimar, sjia-muslimar, kristne og andre minoritetar for groteske overgrep og masse mord. Representantar frå samtlige av bystyrepertia deltok. Hovedappellane ble haldne av Veman Linevai frå Kurdisk Studentunion i Bergen, Momodou Bandeh frå Bergen Moske og Øystein Skaug frå Den norske kirke/Mellomkirkeleg råd.

- Ei grense er no passert for det vi kan tole. Våre grenser må difor opnast for dei som er jaga frå heim, land og folk. Det vil kyrkja løfte fram, sa Skaug, og viste til at kristne, kurdarar, moderate sunnier, sjiaer og jesidiar vert møtte avretting, halshogging eller deportasjon

Over: Markeringa ved Den blå Steinen laurdag 23. august kom i stand for å visa solidaritet med dei undertrykte i Irak og Syria.

FOTO: ALI WATTI

Til venstre: Lege Ali Watti er kurdar, oppvaksen i Syria og har permanent opphald i Noreg. Til aksjonen fekk han laga eit banner som viser menneske på flukt. Det einaste dei har med seg er minner om eit utbomba hus. – Dei kan ikkje gå tilbake, men vegen dei går på er heller ikkje trygg, seier han. Watti held banneret saman med Arnstein Eide Hetle frå Bergen senter for minoritetsungdom.

FOTO: PRIVAT

av dei fanatiske IS-tilhengjarane.

- Med grotesk vald har dei stått fram frå djupet av eit despoti, fortsatte han, og la til at

som kristne, som kyrkje og som nasjon er tida komen for oss til å handle i møte med dei som gjennom trugslar og vald vert fordrivne og tvinga til å gje opp

trua, forlate landet sitt, og som får smake terror på kroppen.

- Tru kan flytte fjell. Tru skal vinne på Sinjarfjellet, sa Skaug til den store forsamlinga. ●

Kirkeakademiets høstprogram

Jubileet for 1814 minner om vår kulturelle arv, og utfordrer oss til å velge hva vi vil føre videre til nye generasjoner i Norge.

Høstens program for Bjørgvin kirkeakademi gjør oss blant annet bedre kjent med avdøde diktere som fortsatt bør ha en levende stemme i vår kultur. På alle møtene er det anledning til dialog og drøfting med foredragsholderne.

• **Johan N. Brun:** «Jeg fik da Lyst til Vers» Trønderen Johan Nordahl Brun publiserte gjennom hele livet tekster i bunden form i svært ulike sjangre: både dramatik, leilighetsdikt, salmer og sanger. Teolog og bibliotekar **Rolv Nøtvik Jakobsen**, som har skrevet doktoravhandling om Brun, og vil presentere noen av tekstene i sin historiske sammenheng. Hva kan tekster om alt fra sykdom, selskapsliv, gudstro til naturopplevelser lære oss om vår nære

kulturhistorie? Noen av tekstene vil vi også synge sammen. Onsdag 1. okt. kl. 19, Café a Capella i Johanneskirken.

• **En filosofis tanker om tro i vår tid: Gir det mening å tro på Gud i dag? Kan vi ta med oss vår kritiske tanke og vår kunnskap om naturen og samtidig være troende? Er religionens spørsmål og svar en helt sentral dimensjon ved det å være menneske?** Filosof og forfatter **Henrik Syse** er forsker ved Institutt for fredsforskning, og underviser ved Forsvarets Høyskole. Møtet arrangeres i samarbeid med Kulturruken i Olsvik kirke, der 16 bildende kunstnere og kunsthåndverkere stiller ut. Torsdag 23. okt. kl. 19.30 (merk tiden!), Olsvik kirke, Olsvikåsen 109, 5183 Olsvik.

Høstens foredragsholdere på Bergen kirkeakademi: Rolv Nøtvik Jakobsen, Henrik Syse og Erik A. Nielsen.

FOTO: PRIVAT/PRIØ/KØBENHAVNS UNIVERSITET

• **Salmens forvandlinger – en lille dansk salmehistorie.** Teolog og filolog **Erik A. Nielsen** arbeider nå med en dansk salmehistorie i fire bind, og gir oss del i noen høydepunkter. Samarbeid med Bergen kirkeautunnale, Festival for kirkekunst og musikk. Se www.kirkemusikkiberger.no Lørdag 1. nov. kl. 13, Litteraturhuset, Østre Skostredet 5-7.

Bjørgvin kirkeakademi er en selvstendig bevegelse som ble stiftet i samarbeid med Bergen domkirkes menighet, Studentmenigheten og Bymisjonen. Vi vil kirkens kulturansvar på alvor, et forum for fordypning og meningsbrytning, dialog og kommunikasjon mellom kirken og grupper innen kultur og samfunns-liv. Les mer: www.kirkeakademien.no ●

Arven etter Eidsvoll: En kirke for alle

Takk! Takk for at Anders, Terje og jeg fikk denne flotte opplevelsen. Takk for at verden er gått fremover. Takk for at flere og flere blir inkludert i fellesskapet i kirken.

AV TURID FLOTVE

Anders Willanger, spesialprest Terje Aannerød og undertegnede dro fra Bergen torsdag 10. april, som delegater fra Bjørgvin bispedømme. Fly til Gardermoen, deretter tog til Eidsvoll. Her ble vi tatt vel og godt imot av spesialprest Tor Ivar Torgauten, sammen med flere representanter fra Eidsvoll kirke.

Historiens nærhet

Alle vi utsendinger fra våre elleve bispedømmer ble deretter kjørt rundt i Eidsvoll i en buss. Vi fikk se på gårder og steder, og høre en del av historien om Eidsvoll. Vi kom dessverre ikke inn i Eidsvollbygningen, men vi fikk omvisning rundt på området. En fin tur, der vi følte historiens nærhet. Etterpå ble vi samlet i «badehuset»; et gammelt kursted. Her var det laget til et bord for hvert bispedømme. Vi fra Bjørgvin satt sammen med stortingsrepresentant Øyvind Halleraker fra Høyre.

Et viktig spørsmål

Alle fikk mulighet til å stille et spørsmål til de forskjellige representantene fra Staten, Kirkerådet, Kirkens arbeidsgiver- og interesseorganisasjon og Stortingets femte visepresident – samt enkelte stortingsrepresentanter. Anders, som er trofast medlem av Kontaktklubben, Storetveit menighets tilbud til utviklingshemmete, stilte følgende spørsmål: «Hvilke grep vil Kirkerådet ta for aktivt å utvikle en gudstjeneste for alle?» Vi fikk et velbegrunnet svar som det vil ta for lang tid å komme inn på her.

Til ettertanke

Dette ble en meget høytidelig stund, med mange gode og sterke historier og spørsmål – som de ulike politikerne eller statsråden måtte svare på. Jeg tror vi alle fikk noe å tenke på, både som menighet og

STUDERER GRUNNLOVEN: Terje Aannerød (til venstre), Anders Willanger og Turid Flotve deltok på festgudstjenesten i Eidsvoll kirke 10. april. FOTO: BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

PÅ HISTORISK GRUNN: Eidsvollsbygningen, der Riksforsamlingen forfattet Norges grunnlov, var tidligere hovedbygningen på Eidsvoll Verk. Det var også her prins Christian Fredrik ble valgt til Norges konge.

FOTO: KJETIL BJØRNSRUD

som medmennesker. Vi har alle et ansvar for å tilrettelegge, og for ikke å glemme de i vårt samfunn som trenger litt hjelp og ekstra støtte. Det hele ble avsluttet med en festgudstjeneste i Eidsvoll kirke, på dagen 200 år etter at eidsvollsmennene samlet seg til «sin» gudstjeneste.

Plass til alle

Og for en fest! Synd at ikke hele Norge kunne delta – og se og høre sang og preken. Her må jeg trekke frem Tor Ivar Torgauten, primus motor, pådriver og den som har dratt det hele i gang. Han har fått mange til å stille opp, og ingen som lovet å

komme unnlot å gjøre det. På en fantastisk måte får han alle til å føle seg inkludert og tatt på alvor som likeverdige mennesker. Tusen takk!

Likeverd og respekt

For 200 år siden fikk Norge sin uavhengighet, for 50 år siden hadde Martin Luther King en drøm om like rettigheter, respekt og verdighet, for svarte og hvite. Nå har vi vært på seminar og festgudstjeneste for å markere og feire Norges uavhengighet. Budskapet her var å understreke at mennesker med nedsatt funksjonsevne og utviklingshemming har samme rettigheter og blir behandlet med respekt som alle andre mennesker. Kirken blir så absolutt mer og mer inkluderende, men vi har alltid en vei å gå. Vi som deltar i dette arbeidet, vet at mye arbeid gjenstår. Det er fremdeles flere grupper mennesker som ikke er fullt ut godtatt og inkludert med alle rettigheter i Den norske kirke.

Ikke meld deg ut!

Etter årets kirkemøte tar jeg meg den frihet å si til alle medlemmer av Den norske kirke: Ikke meld deg ut av kirken selv om du er uenig med motstandere av likeverd og inkludering! Bli med å kjempe! Kjærligheten er størst av alt; den vinner til slutt. Det er hele budskapet. ●

Omset femti uvanlege salmar

Arve Brunvoll har gitt seg i kast med å omsette dei femti pasjonssalmane av Hallgrímur Pétursson. Salmane er krevjande å arbeide med, og den islandske prestens historie vekker oppsikt den dag i dag.

TEKST OG FOTO: TOR KRISTIANSEN

– Hallgrímurs salmar er lange, ofte mellom 13 og 20 vers. Men eg har stor sans for dei, seier Arve Brunvoll. Salmane utfaldar Jesu lidingshistorie i høve til menneskets konkrete synder, og syng om nåde og at Kristus har borte straffa for at vi skal gå fri.

Oppteken av salmeskatten

– Det er vel ikkje salmar som våre kyrkjelydar vil syngje som heilskap i dag, men eg trur dei kan vere gode meditasjonstekstar, til bruk i einerom eller saman med andre.

Teologen Arve Brunvoll har heile livet vore oppteken av salmeskatten. Sju av hans eigne salmar og 44 han har omsett har fått plass i den nye salmeboka. Det er fleire år sidan han gjekk av som professor ved Norsk Lærarakademi i Bergen. Dermed har han betre tid til å bryne hovudet på salmestrofer.

Frå islandsk til norsk

Det er nokre år sidan han òg fekk spørsmålet om å gjere noko med salmane til Hallgrímur Pétursson. No er han godt i gang, og har alt omsett 30 av dei 50 pasjonssalmane. Brunvoll leitar etter Hallgrímur si røyst i strofe for strofe, og innrømmer at arbeidet er krevjande. Islandsk ligg nær norsk, men har sine kasus og andre ordendingar og ordstillingar. Å forstå meininga eit ord har, er ikkje alltid like lett. Ordet «valdsman» er til dømes for islendingane ein øvrigheitsperson som har rett til å bruke makt.

Rømde frå Island

– Den originale dikteren skal få kome til orde, også i forma. Tekstane skal ikkje moderniserast. Tida må på eit vis synast i tekstane. Her er ein poesi skriven før Martin Opus sitt strenge regelverk kom.

Hallgrímur Pétursson vart fødd i 1614 og døydd i 1674. Han var son av ein klokkar og vart tidleg foreldrelaus. I unge år rømde han til fastlands-Europa og vart smedlærling.

Frikjøpte fangar

Ein omreisande prest hjelpte han å kome inn på Vor Frue Skule i København. Der fekk han siste skuleåret som oppgave å gi undervisning i kristendom til ei gruppe islendingar som var kjøpt fri frå ni års fangenskap i Algerie. Ein av dei, den gifte kvinna Gudridur Simonardottir, som var 16 år eldre, hadde han eit forhold til, og ho vart gravid. Pétursson følgde henne og dei andre fangane tilbake til Island. Der fann dei ut at mannen hennar var død.

Slapp pisking

Etter ein lang prosess fekk dei gifte seg med kvarandre, dei slapp pisking, men Hallgrímur måtte betale ei bot. Hallgrímur arbeidde først som fiskar, og vart omsider utnemnd til prest. Også det var uvanleg fordi han ikkje hadde fullført si utdanning i København. Dei 50 pasjonssalmane skreiv han då han var spedalsk. Deira skildring av Jesu liding, som samstundes er ei kristen botsforkynning, er rekna som noko av den beste religiøse diktinga i verda.

Her er første og fjerde verset i eit av dikta Arve Brunvoll har omsett. Det er 28. salmen, som har tittelen «Om Pilatus' ringedom»:

*Pilatus til den slutning kom,
for planen hans fanst ikkje rom.
Eit opprør var hans store skrekk,
den faren ville han få vekk;
helst finne etter folkets krav,
ei skuld som Jesus dødsdom gav.
Han inga vekt på sanning la,
Men dømde slik som folket bad.*

*I verda lastar mange her
Pilatus for hans vonde ferd,
men elsker djupt og inderleg
å ferdast på den same veg.
Når retten feller dom av frykt,
vert det av stormenn vel omtykt.
For sine feil lyt småfolk svi,
men største skurkane går fri. ●*

Dagsaktuell salme

En av de nye salmene i Norsk salmebok er «Nøden står for våre dører» av Sindre og Gisle Skeie, sønner av presten, forfatteren og salmedikteren Eyvind Skeie.

AV ESTRID HESSELLUND OG SINDRE EIDE

Noen ganger er nøden så aktuell og nærværende at til og med en salmedikter må forandre en av sine tekster. Det skjedde for Sindre Skeie en dag i 2011. Han var med på å planlegge et arrangement som skulle foregå i Johanneskirken, og her var det meningen at en av hans salmer skulle avslutte kvelden.

OMSET PÉTURSSONS PASJONS-SALMAR: – Om eg får utgitt salmane og kven som har interesse av dei, veit eg enno ikkje, seier Arne Brunvoll.

VÅR TID: – Det jeg prøver på, er å treffe en tone som gjør at det kristne budskapet kan klinge inn i menneskelivet her og nå, sa tidligereet Søreideprest Sindre Skeie til menighetsbladene i 2013.
FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Søkte asyl i Johanneskirken

Skeie hadde funnet en passende avslutningssalme, en han selv karakteriserer som en koselig kveldssalme. Men like før arrangementet skulle holdes, søkte 15 asylsøkere tilflukt i kirken. Menighetsrådet bestemte at ingen arrangementer skulle foregå der så lenge de oppholdt seg i kirken. Arrangementet ble flyttet til et annet lokale, og Sindre Skeie opplevde det nå meningsløst å avslutte kvelden med en «koselig» kvelds-

salme. Han fant derfor frem en tidligere tekst, som broren Gisle hadde satt melodi til i 2007, og bearbeidet den.

Endret salmeteksten

Slik kom nå det første verset til å lyde: «*Nøden står ved våre dører, banker på og vil bli sett. Hvem tør åpne opp for Kristus når en selv er trygg og mett?*» Den opprinnelige versjonen av denne salmen var allerede kommet med blant salmene som skulle inn i Norsk salmebok 2013. Skeie henvendte seg til prosjektleder for salmeboken og ba om at salmen nå måtte endres. Heldigvis ble dette godtatt. Den står på nr. 366, og er blitt en av de mange nye diakonale salmer som er på vei inn i menighetssangen.

Vender om på tiggerbegrepet

«*Nøden står for våre dører*» kan synges i

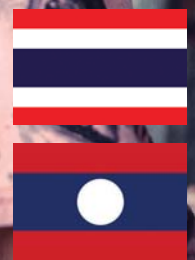
sammenheng med alle fire diakonale søyler: nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. Den utfordrer oss: «*Hvem tør åpne opp for Kristus når en selv er trygg og mett?*» Og vi ser oss selv i speilet som presten og levitten som skyndet seg forbi da en stakkars mann ble skamslått. Skeies bønn i vers 2 vender om på tiggerbegrepet: «*Prøv oss en gang til! Å herre, om din nåde tigger vi*».

Det er vi som har behov for å tigge. Tigge om tilgivelse (kyrie eleison), tigge om hjelp og nåde, tigge om å få troens glød tilbake. Melodien understreker teksten på forunderlig vis. Spill eller syng de første tonene, og du hører klart en ambulanse eller sirene. Og Kyrie eleison-omkvedet blir som et sunget utropstegn etter hvert vers.

Estrid Hessellund og Sindre Eide er forlagskonsulenter i Eide forlag, med Norsk salmebok 2013 som særlig arbeidsområde. ●

Gav ny giv

EIN TRYGG STAD:
Blidt møte med borna på
Lovsanghjemmet.

Møter med NMS' arbeid i Thailand og Laos forsterka unge NMS-aras engasjement for misjon.

TEKST: MARIT MJØLSNESET
FOTO: KRISTIAN OG MARIT MJØLSNESET

Det er fredag morgon. Det kjennes som om sola steiker, sjølv om himmelen er slørlagt av eit tykt, kvitt lag av forureining. Me er i Khlong Toei-slummen i Bangkok, heimstaden til rundt 400.000 menneske.

Vegen til Lovsanghjemmet går gjennom tronge smug dekte av gjørme og søppel, langs breidda av Khlong Toei-elva, og over ei lita gangbru. Me blir møtt av venlege smil på vegen, men også av elendige buforhold og openlys fattigdom. Senteret ligg under ein støyande motorveg, midt i slummens hjarta.

Her fekk me lov til å møte både born som nyttar seg av senteret, og misjonærar som arbeider der.

– Når du høyrer om prosjekta i Noreg, tenkjer ein at det blir gjort eit bra arbeid, men det blir noko heilt anna å sjå det med egne auge. Det gjorde sterkt inntrykk å sjå at born som kjem frå familiar som slit

har ein trygg stad å koma til, meiner Trygve Austeng, ein av dei 14 turdeltakarane.

Heile landet i vasskrig

Eit anna høgdepunkt var å feire thailandsk nyttår med ein kyrkjelyd NMS har vore med å planta i Mukdahan, i nordaust-Thailand. Tradisjonen tru bryt heile landet, unge som gamle, ut i ein ellevill, tre dagar lang, vasskrig. I kyrkja blir det i tillegg feira med gudsteneste. Under lovsongen blanda norsk, thai og engelsk seg til eit herleg samansurium, men alle prisa ein gud.

– Me har mykje å lære frå kristne i Thailand og Laos. Når menneske som risikerar forfølging kan vera så brennande i trua, burde me i Noreg tørre å gå litt utanfor komfortsona, meiner Siri Mæland, som blei inspirert til sjølv å vera ein modigare kristen.

Neste stopp var hovudstaden i Laos, Vientiane. Her møtte me ungdommar frå Laos Evangelical Church, som NMS støt-

tar. Dei kunne fortelje sterke historiar om korleis det er å vera ein kristen i eit land med eit kommunistregime som avgrensar religionsfridomen, og om utfordringar knytt til eit liv i fattigdom.

– Å sjå arbeidet i Bangkok-slummen, der alle er velkomne, uavhengig av religion, fekk meg til å innsjå at misjon ikkje berre tyder evangelisering, men også å hjelpe på andre måtar, fortel Ingvald Mjøltnes.

Gruppetur med meining

– Å vera på tur med så mange flotte folk gav ekstra meining til turen. Ein har mange å dela inntrykk med, og ein får høyre mange ulike tankar og refleksjonar om felles opplevingar, seier reiseleiar Kristian Mjøltneset, som kan avsløre at NMSU Bjørgvin allereie arbeider i kulissene med å prøve å få til ein ny misjonstur. ●

UNDER: Feiring av songkran, eller thailandsk nyttår.

Fakta: Kyrkjesenteret i Mukdahans

- Visjonen er å sjå kyrkjelydane i distrikta veksa gjennom å utrusta leiarar, som igjen utrustar nye.
- Sidan starten i 2008 har senteret utvikla seg til å vera ein base for leiarutrusting, både for unge og vaksne.

Fakta: Lovsanghjemmet

- Her får barn frå slumområdet Klong Toey både omsorg, mat og opplæring.
- Det kreves betaling, men beløpet reguleres i forhold til foreldras inntekt.
- Fleire born får dermed i praksis nesten friplass.

Alpha-kurs i Bangladesh

Ottar Hope var misjonslege utsendt av Santalmisjonen til sykehuset i Brahmanbar fra 1982 til 1992, og har vært i Bangladesh flere ganger enn han kan telle.

TEKST OG FOTO: OLAV VIKSE

For fem år siden, på en av sine reiser, fikk han plutselig en tanke, en ide, en sprø innskyttelse, kall det hva du vil, sier han, om å starte Alpha-kurs for personalet på sykehuset, omtrent 60 personer, for å styrke det åndelige miljøet.

Men ville Alpha-kurs kunne passe i dette miljøet?

Kom til ferdig opplegg

I Arna menighet kjente han to som hadde ivret og drevet Alpha-kurs i flerfoldige år, kunne de brukes? Ville de si ja? Og han kjente et misjonæretepar i Fana som kunne være tolker. Ville de bli med?

– Det gikk relativt på trynet, sier Ottar og ler hjertelig.

Han er en trivelig fyr som ofte sier hva han tenker. Han utdyper ikke. Men vi forstår at ting måtte prøves ut, bearbejdes og justeres. Kari og Svein Inge Myhr snakker norsk og engelsk. Ikke bengali, språket som brukes i Bangladesh og deler av India. Men da de kom til Dhaka, oppdaget de at det faktisk forelå et fullt utviklet og oversatt opplegg til bengali:

– Det lå der og ventet på oss.

Utsendinger fra Alpha-India hadde vært der noen år tidligere for å sette i gang arbeid, uten at det hadde blitt noe av.

– De ville veldig gjerne at vi gjorde oss nytte av opplegget!

Alle som deltar for å bli framtidige ledere får en bok og en dvd for selvstudium.

– Vi sikter mot sentrale personer i menighetene. Kunnskapen skal spre seg som ringer i vannet!

Bhutan-metoden

Sist reise var Svein Inge og Karis tredje. Hver gang utrustet med reiselyst og visjoner. Pluss gaver fra lokale sponsorer til materiell og mat på møtene. For mat er viktig for fattige kristne når de skal være hjemme fra for å gå på kurs. Jeg snakker med tre engasjerte mennesker, og skriver så fort jeg makter. Men spesielt Svein Inge løper fra meg med et velsmurt snakketøy det er få forunt å matche. Ottar kan også snakke fort. Og underfundig. Som når han snakker om Bhutan-metoden. Et internuttrykk i misjonen om bønn koblet med spark. Hver gang en motor eller annet teknisk fantes på å stoppe, med milevis til verksted, fantes det ingen annen metode som virket; enn å be og sparke. Hardt!

Vil tilbake

Om det er bønnene eller sparkene som har gjort susen, så er det et faktum at Alpha vokser i Bangladesh. Spesielt i Dhaka, en by seks sju timer fra menigheten i Gulni. Der gikk åtte menigheter av forskjellige konfesjoner sammen om et kurs arrangert av lokale kontakter, og med Svein Inge og Kari som kursholdere. Begge sitter i hver sin stol og stråler når de forteller.

– Dette er definitivt ikke siste reise vi snakker om. Det har spredd seg og vokst mye raskere enn jeg tenkte, sier Ottar.

To verdener

Mange av arrangementene bringer dem i kontakt med menneskeskjebner. Om kvinner som forteller om overgrep. Om utstøtelse dersom de konverterer til kristendommen. Men også om undring over at de kristne ikke utstyres nyfødte med amuletter, og ikke dynker nyfødte med vievann fra den lokale trollmannen. Hvorfor er de kristnes baby frisk, mens våre barn med amuletter er syke? Ikke å undre seg over at det trengs misjonsleger. Men Ottar vil noe mer enn friske barn. Han vil helse for hele mennesket. Ånd, sjel og legeme. For livet er mer. ●

RIKE PENSJONISTÅR: Svein Inge Myhr (t.h.) kunne ikke tenke seg en bedre måte å tilbringe pensjonstiden på en å bli brukt av Herren i et spennende land langt borte. Han har penger, han har tid, han har helse, han har Kari som ønsker det samme. Ottar Hope (t.v.) på sin side har allerede i mange år levd og åndet for sykehuset «sitt» i Bangladesh.

Gleden for slett ingen ting

«Ode» betyr høystemt lyrisk dikt, ifølge fremmedordboken. Jeg kjenner ikke mange oder til gleden, bare siste sats av Beethovens niende symfoni. «An die Freude», synger koret. Enten holder du deg for ørene eller du lar deg drukne i frydefull vellyd.

AV ELISABETH FOUIGNER

Det er ufattelig at musikken er skrevet av en døv og kanskje ensom mann, eller kanskje nettopp derfor. Før var det å glede seg til noe, viktigere enn selve det en gikk og ventet på. Julaften, togreisen, sangtimene, en ny kjole og mye annet. Fryd kanskje, men ingen ode.

«Var jeg et tre, hadde jeg stille gleder. De ville komme til meg fra fjerne steder bare, jeg lot det skje», skriver Øverland. Gleden blir stillere med årene. Det aller første fuglekvisperet om våren. Den første hestehoven. Et vennlig smil og et varmt håndtrykk. Et håndskrevet brev med takk for hilsen.

Hva gjør vi så med alle disse gledene? Noen kan vi fortelle om. Noen ganske få kan vi gjemme inn i oss som en skatt som bare vi selv vet om. Den er til å ta frem når noe blir uoverkommelig vanskelig. Du tar den frem og holder den forsiktig, og når du kan puste rolig setter du den forsiktig på plass til neste gang du får bruk for den.

Andre gleder er annerledes. «Skår i gleden»

SKRIVEKURS I SLETTEBAKKEN: I Slettebakken menighet har det vært flere kurs i skrivekunst for eldre ved lektor Odd Sætre. I mai 2014 var en av oppgavene «Ode til gleden». Teksten vi trykker denne gangen er skrevet av Elisabeth Fougnier (80).

sier vi. Mennesker er langt fra fullkomne. En selv ikke minst. Det er en kunst ikke å la skårene i gleden komme i sentrum. Mange skår lar seg lime, og når en dør lukkes, åpnes det kanskje en ny dør – selv om alderen din kanskje ikke åpner opp for så mye nytt.

Da har en minnene. Ikke la dem ta så stor plass at du ikke tenker nye tanker og stiller spørsmål hvor du kanskje blir overrasket over svarene. Lever du lenge, har du mange å savne. Det er farlig å ikke savne noen eller noe. Tomhet er lammende. Evnen til å elske holder oss i live. Georg Bernanos skriver om det i Landsbyprestens dagbok; en bok en kan lese mange ganger og forstå mere av det som står der.

Gleden. En grå regnværsdag gikk en far med to barn bak meg på veien. Jeg gikk ut mot fortauskanten for å slippe dem forbi. «Koffor går du så seint» sa den lille jenta «Fordi jeg er gammel» sa jeg. Så kjente jeg at den lille jenta tok meg i hånden og sa: «Eg skal følge deg hem». Jeg stoppet, og faren til barna som tydeligvis ikke forstod, sendte meg et vennlig smil og overtok en sort liten hånd og gikk inn av døren til leiligheten sin. Det varmet, en glede. Dagen etter var det sol og klar himmel.

I en sang hvor jeg bare husker den siste strofen, lyder det: «Gleden for slett ingen ting». Godt vær er ikke ingenting i Bergen. ●

Kulturtipset: Musikk fra den andre siden

Det første jeg legger merke til på Jenny Hval og Susannas nye felles-utgivelse, «Meshes of Voice», er det spesielle coveret; et grafisk blad fra Arne Bendik Sjur som viser et fugleskjelett som ser ut som det trosser mangelen på kjøtt på beina for en siste flygetur - inn i evigheten.

Jeg får assosiasjoner til slike utstoppede og utstilte dyr du kan finne på gamle museer, der preparanten liksom har gitt de et uttrykk som etterligner noe levende. Døde fugler flyr, en utstoppet tiger snerrer mot deg, en gorilla slår seg på det sagflisfylte brystet.

Platen er et opptak fra Henie Onstad Kunstsenter, der verket hadde urpremiere under Ladyfest på kvinnedagen 8. mars 2009. Med på konserten var også Bladedvokalist Anita Kaasbøll og Jo Berger Myhre (bass).

– Mytiske skapninger var en stor inspirasjon, sier Jenny Hval, som skrev verket sammen med Susanna.

– Vi var innom både Medusa, Athena og Harpy (en kombinasjon av en kvinne og en fugl) som eksempler på mytologiens beskrivelser av kvinner som det stygge, det guddommelige og det grusomme, legger Susanna til.

De to fant også inspirasjon i ekteparet Maya Deren og Alexander Hammids surrealistiske og drømmende film «Meshes of the Afternoon» (1943), spesielt den kappekledte skikkelsen med et speil som ansikt. Så er det også drømmeaktige sekvenser som møter oss, like fra åpningsstykket Droplets langsomt repeterende lydbilde, og frem til vi helt til slutt får vite hva «The Black Lake Took». De tre stemmene står godt til hverandre; noen ganger er det rett og slett som de fletter seg sammen i et felles uttrykk (hør Black Lake), andre ganger mer som call and response - der de legger ulike effekter på stemmene. Og så er det de partiene der stemmene flyter utover i tykke strøk, omtrent som om de brukes til å gi røst til det som ikke kan uttrykkes med ord og tekst.

Nå skal jeg være den første til å innrømme at jeg ikke klarer å hente så mye mening ut av cd-ens medfølgende teksthefte. Ordene er, som musikken, preget av drømmer, og brokker av teksten fra en låt dukker gjerne opp igjen i en annen, halvt husket, halvt glemt. Men vakkert er det, med uimotståelig poetiske linjer som «I'm a house of bones, skin stretched over the walls», «this is a thirst that resembles me» og «dawning beauty is dazzling me».

Så hvordan står denne platen seg sammenlignet med de to artistenes selvstendige verker? For Jenny Hvals del

finner jeg mer spenst i fjorårets «Innocence is Kinky», men så er det også en svært annerledes plate; mer fra denne verden. For Meshes of Voice er definitivt musikk hentet over fra «den andre siden», enten du kaller det død, drøm eller det stedet de to møtes: Drift.

Slik sett ligger den nok tettere på Susannas eget lydunivers, som gjennom årene har beveget seg fra gripende og dypt personlige tolkninger av andres låter (hør hennes versjoner av blant andre Dolly Partons «Jolene», Leonard Cohens «Hallelujah» og Joy Divisions «Love Will Tear Us Apart» og «These Days») til et stadig mer

abstrakt uttrykk. Fjorårets «The Forester» var i så måte et mørkt og lengtende høydepunkt. «Meshes of Voice» er ikke langt unna. ●

Magne Fonn Hafskor

Min sorg

Min sorg er en svart fugl
fredløst på flukt
under vinterlig øde himler.
Men stundom -
når fuglen stiger høgt nok -
skinner vingene gyllent
i skjær av en sol
som er under horisonten.

Hans Borli

Menighetene i Fana prosti
inviterer til

Sorgseminar

lørdag 18. okt. 2014 kl 10.30-14.00

Storetveit menighetshus, Kirkeveien 27

Menighetene i Fana prosti
inviterer etterlatte til et seminar
om sorg

Det har vært holdt slike seminar tidligere med gode erfaringer. Vi vil derfor igjen gi dette tilbudet. Sorg berører oss på mange måter, og du er velkommen, enten det er kort eller lengre tid siden dødsfallet.

Program

- Hva er sorg og hva gjør den med oss?
v/sokneprest i Storetveit, Bjarte Holme
- Lunsj
- Samtale/spørsmål
- Orientering om tilbud til etterlatte
(sorggrupper, sjelesorgsamtaler)

Påmelding eller spørsmål

Diakon Kjerstin-Marie Vereide
Tlf.: 55 59 71 15
kjerstin.marie.vereide@bergen.kirken.no

Diakon Reidun Laastad Dyvik
Tlf.: 55 30 81 17
reidun.laastad.dyvik@bergen.kirken.no

Diakon Linda Bårdsen
Tlf.: 55 36 22 85 / 483 02 448
linda.bardsen@bergen.kirken.no

Velkommen - også om du ikke har
fått meldt deg på

Vil du gjøre en forskjell?

Kirkens SOS trenger flere frivillige medarbeidere i Bergen. Vil du gjøre en forskjell for mennesker som har det vanskelig, og samtidig oppleve personlig utvikling? Kirkens SOS er Norges største døgnåpne krisetjeneste på telefon og internett. Du får god opplæring og oppfølging underveis. **Innføringskurs starter i Bergen 29. september.**

Interessert? Kontakt Kirkens SOS i Bjørgvin. Tlf 55 32 58 45 - mob 941 83 654
Epost: bjorgvin@kirkens-sos.no • Mer info: www.kirkens-sos.no/bjorgvin

 Kirkens SOS

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

*E-post:
sylvi@fanaposten.no*

**Her kan din
annonse stå!**

Kontakt Frode Høyte
hoeyte@gmail.com

Begravelsesbyrået for
byen og distriktet

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevene trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Sett av lørdag 22. november

Den tradisjonelle julemessen i kirken blir 22. november.
Noter gjerne datoen i kalenderen allerede i dag!

Åpning kl 10. Salgsdisk, kafé, aktiviteter og fiskedam for barna hele dagen. Tre åretekninger, flere opptredener og det hele avsluttes med trekning av Julemessens hovedlotteri.

Vi regner med mye folk og god stemning. Men skal det bli en ordentlig julemesse trengs det ulike typer bidrag: Kanskje du kan kjøpe en gevinst til årelotteriet eller lage noe til salgsdisken? Kjøp eller lag noe du selv synes er fint og/eller praktisk, da vil sikkert noen andre også like det.

Tingene kan leveres i kirken fredag 21. november fra kl 18 og utover. Har du noe du vil bidra

med, men kan ikke komme fredag 21. november, send en mail til ellen@fasmer.no eller sms til **481 85 156**. Du kan også ringe (best i helgene eller etter kl 17.30.) Ting kan også leveres på menighetskontoret. Vil du hjelpe til med rydding på fredag eller lørdag er det bare å melde seg.

Ta vel i mot våre små og store loddsgjere i tiden fram mot julemessen. Loddene koster som vanlig fem kroner. Trekningslisten kommer i menighetsbladet.

Møt opp i Skjold kirke og gjør dette til en super julemessedag med mye trivelige folk og god stemning. ● *Velkommen!*

Givertjeneste for flere formål

Givertjenesten har vært rettet mot å finansiere menighetens halvdel av diakonistillingen, men er ikke «låst» til formålet.

Vi ser at mange har ønske om å være giver i menigheten, men vil at gaven skal gå til andre formål. Det er fullt mulig. Bruk samme formular for å komme i gang, men skriv hva du ønsker pengene skal gå til, f.eks. korarbeid, trosopplæring, søndagsskolen, ten-sing eller menighetsbladet.

Noen givere gir seg etter en tid og andre kommer til. Det er slik det skal være. Per september har

vi 37 givere, som bidrar med totalt 12.685,- kroner per måned i faste trekk. En stor takk til dere.

Vi har behov og kapasitet til flere. Og som nevnt over; du kan gi til den del av arbeidet du ønsker.

Kontakt Marita Børve, e-post marita.borve@bergen.kirken.no, tlf. 55 59 71 12, eller kom innom kirken for å ta med en brosjyre eller for en prat. ●

VI LEVERER I HELE BERGEN!

**TOPPE
BLOMSTER**
www.toppeblomster.no

Kilden Senter 55 13 71 56 Oasen Senter 55 16 16 88
Sletten Senter 55 28 21 31 Åsane Senter 55 18 36 25

Sofus
FRISØRSALONG
Tlf. 55 13 09 33
Sæterv. 1
5236 Rådal

Produktene er av høy kvalitet

- Dusj/toalettsåpe u/parabener eller parfyme
- Multivask
- Bil- og båtvask m/voks
- Vindusspylervæske høykonsentrat 1,5 liter
- Sprayflaske m/målestreker og god pumpe
- Håndrensemiddel løser olje og maling uten og bli tørr på hendene
- Fotkrem

Sæterveien 58
5236 Rådal

Tlf 907 82 774
karl@fotlandimport.no

For mer informasjon se
www.fotlandimport.no

HVEM HVA HVOR i Skjold menighet

Ansatte og menighetsråd

Skjold menighetskontor
Skjoldlia 55, 5236 Rådal
Telefon: 55 59 71 12
skjold.menighet@bergen.kirken.no

Menighetskonsulent
Marita Børve
Telefon: 55 59 71 12
marita.borve@bergen.kirken.no
Kontordager: mandag, tirsdag, onsdag og torsdag.

Kateketvikar
Johan Olav Holmefjord
Telefon: 55 59 71 11
E-post: johanolav.holmefjord@bergen.kirken.no

Menighetspedagog / trosopplærer
Janne Torvestad
Telefon: 55 59 71 17
janne.torvestad@bergen.kirken.no

Diakon Kjerstin-Marie Vereide
Telefon: 55 59 71 15
kjerstin-marie.veraide@bergen.kirken.no

Kantor Guro Rotevatn Buder
Telefon arb.: 55 59 71 16
Telefon priv.: 412 05 127
guro.rotevatn.buder@bergen.kirken.no

Kirketjener Silje Brækken
Telefon: 916 92 224
silje.brækken@bergen.kirken.no

Sokneprest Arne Brekke
Telefon arb 55 59 71 14
Telefon priv 55 13 76 62
arne.brekke@bergen.kirken.no

Kapellan Bjørn Moe
Telefon arb 55 59 71 13
mobil 92 82 24 13
bjorn.moe@bergen.kirken.no

Menighetsrådsleder Eva Try
Telefon 959 46 814
evatry@gmail.com

Internett/menighetsblad
Ansvarlig utgiver: Menighetsrådet. Redaktør, menighetsblad Øystein Pettersen, 938 04 808
oystein.pettersen@uni.no
Nettpubliserings: Bjørn Selfors, bselfors@broadpark.no

Kirkens konti
Skjold menighet:
1644. 21. 60035
(3411. 32. 01101)
Givertjenesten diakoni:
3418. 18. 00889

Konfirmantarbeid:
3418. 20. 00436

Aktiviteter

Skjold kirkekor
Skjold kirke - tirsdager kl. 12.30 -14.00. Kontakt: Grete Jacobsen, telefon 55 13 19 78 og Ingebjørg Hougsnes telefon 55 10 27 47

Cantus
Skjold kirke - tirsdager 19.45-22.00. Guro Rotevatn Buder, Telefon arb: 55 59 71 16

Søråshøgda barnekor
Skjold kirke - torsdager fra kl. 17.30. Leder Ingunn Nygaard tlf. 917 35 586 - ingkals@gmail.com
Hjemmeside: www.sbkor.no

Extasis (Skjold ten-sing)
Skjold kirke onsdager kl. 19 - 21. Kontaktperson: Kjerstin-Marie Vereide, tlf. 55 59 71 15

Formiddagstreffe
Annenhver torsdag i ulike uker - kl. 12.00-14.00. Kontaktperson Kjerstin-Marie Vereide tlf. 55 59 71 15

10-kaffen
Annen hver torsdag i like uker - kl. 10.00-12.00. Kontaktperson Arne Brekke tlf. 55 59 71 14

KRIK
Kontakt menighetskontoret.

Nordås KFUM-speidergruppe:
(gutter) Onsdager - Skjold kirke/Smøråsfjellet. Kjetil Ullaland kulumulig@gmail.com

Steinsvik 1 - KFUK-speidere
(jenter) Tirsdager - Skjold kirke Kontaktperson Karen Velure gruppeleder.steinsvik@hotmail.no

Seniordans
Mandager kl. 10.30 - 12.00. Kontaktperson: Signe Nilsen, mobil 90 94 64 78

Trim
Onsdager kl. 11.00-12.30. Astrid Teigen tlf. 45 02 51 03

Skjold kirkelag
Kontaktpersoner Berit Ådland tlf. 55 13 37 65 og Gerd Dale tlf. 55 13 27 29

Skjold søndagsskole
Janne Torvestad, tlf 55 59 71 17
janne.torvestad@bergen.kirken.no

Se prekenliste (side 24) for søndagsskoledatoer.

Aftengudstjeneste

Det inviteres til en lys aftengudstjeneste med nattverd søndag 28. september kl. 19.00. Cantus med sin dirigent Guro Rotevatn Buder er sterkt involvert. Vår tidligere vikarorganist Lars Olav Birke-land med venner står for spilling og musikk og kapellan Moe er kveldens prest. Velkommen.

Hva skjer for barn og unge framover?

Babysang: Velkommen i kirkekjelleren tirsdager kl. 12.30 (ikke i høstferien). For deg som har barn mellom ca. 0-1 år. Vi holder på til og med 18/11.

Familiegudstjeneste 28/9: Små og store er velkomne kl.

11. Utdeling av Min kirkebok til 4-åringene. Kaker og kirke-saft/kaffe etter gudstjenesten.

Fredagsklubb: For deg som går i 3. – 7. klasse! Det blir morsomme aktiviteter, vi får bli litt kjent med Bibelen, og vi spiser sammen. Det blir Fre-

dagsklubb i kirkekjelleren kl. 18.00 – 19.30 følgende datoer: 26/9, 17/10, 7/11 og 5/12. Ledere i klubben er Maria Andersen og Knut Anders Stokke.

Søndagsskolen: Alle barn er velkomne til søndagsskolen! Vi har en samling der vi får

En hektisk sommer hos Stefanusbarna

Hos Stefanusbarna i Egypt har det vært en hektisk sommer. I løpet av de siste månedene har de hatt over 3000 kvinner med på viktige kurs for å styrke deres roller som mødre.

AV STEFANUSALLIASEN

Vold i hjemmet er utbredt i de områdene Stefanusbarna holder til, og mange kvinner opplever å bli slått av sine menn. Også kvinnene kan bruke vold overfor sine barn fordi de ikke kjenner andre alternativer for hvordan de kan oppdra dem. For at Stefanusbarna skal få en bedre fremtid, er det utrolig viktig at også mødrene er med på laget.

Et nært samarbeid med hjemmet er noe arbeiderne hos Stefanusbarna er meget opptatt av. Barneoppdragelse, samspill foreldre – barn, ernæring og hygiene er noen av temaene som mødrene har lært mer om på disse samlingene. Mange mødre sliter også med dårlig samvittighet fordi de ikke er i stand til å ta seg av barna sine på en god måte.

Hverdagen på søppelfjellet er tøff, og mødrene uttrykker stor takknemlighet overfor Stefanusbarna for at de arrangerer disse kursene.

Sommeren er også høysesong for leirarbeid. Flere tusen barn har i løpet av de siste månedene fått være med på livsforvandelende opphold på Stefanusbarnas nye leirsted. Leirene er alt fra en-dagsutflukter til leirer som varer flere dager. Barna har fått en trygg voksenperson å snakke med, de har fått vaske seg i rent vann og har fått spist seg mette. Med tett oppfølging av arbeiderne på leiren, kan de ofte observere hvordan barna har forandret seg, ved å få bearbeide mange av opplevelsene sine, og gjennom å oppleve forkynnelse og omsorg. Takk for at dere er med og støtter dette viktige arbeidet!

Hun ser hver enkelt

Når du går rundt sammen med Mamma Maggie på Søppelfjellet i Kairo, kan du ikke unngå å legge merke til det: Hun ser hvert enkelt barn og stopper opp for å gi trøst og oppmuntring.

Med sin hvite drakt er hun lett å kjenne igjen, og barna kommer løpende mot henne. Alle får en klem eller en hånd på hodet eller et varmt smil.

Hun ser også mødrene som er hjemme med barna sine. Hun setter seg ned på skitne jordgulv og lytter til dem. Med milde øyne ser hun på dem og tar inn over seg det de føler og opplever: Ydmykelsen ved ikke å kunne gi barna nok mat, slitet med å oppdra dem, frykten for at barna skal ende i kriminalitet og prostitusjon, håpløsheten fordi de ikke kommer seg ut av fattigdommen.

Mamma Maggie ikke bare lytter til dem, hun gjør noe mer: Gjennom sine mer enn

Mamma Maggie til Skjold!

Fredag 7. november kl. 19 besøker Mamma Maggie Skjold sammen med prest og forfatter Eyvind Skeie og tidligere generalsekretær i Stefanusalliansen, Bjørn Wegge kirken. Hold av dagen allerede nå!

1400 medarbeidere gir hun dem både åndelig og praktisk hjelp i hverdagen. Omkring 600 medarbeidere er med i hjemmebesøksprogrammet, som når over 13 000 familier.

Besøksvirksomheten er kjernen i Mamma Maggies visjon om å gi de aller mest sårbare av de undertrykte koptiske barna tro, håp og verdighet. Men hjelpen omfatter også leirvirksomhet, helsestasjoner og veiledning for foreldrene, samt yrkesskoler for tenåringene slik at de kan lære seg et yrke og tjene til livets opphold.

Stefanusalliansen er stolte over å kunne samarbeide med Mamma Maggie, og på grunn av at menigheter som Skjold er med å støtter dette arbeidet, kan det nå enda lenger! ●

Hvem kan komme? Når?

høre bibelfortellinger, synger sammen og har forskjellige aktiviteter. Se side 24.

2-årssamling: Alle dømte 2-åringer får invitasjon i posten til samling i kirken i oktober (25. eller 26.10). Andre 2-åringer er også velkomne. Følg

med i posten eller på hjemmesiden for mer informasjon. Påmelding til trosopplærer.

3-årssamling: Fredag 14.11 kl. 16.30 - 18 inviteres 3-åringer med familie til middag, hobbyaktiviteter og bibelfor- midling. Alle dømte får invita-

sjon i posten. Andre 3-åringer er også velkomne. Påmelding til trosopplærer.

Kontaktinformasjon:
E-post: janne.torvestad@bergen.kirken.no
Telefon: 55 59 71 17
www.skjoldmenighet.no

Lyst på besøk? Lyst til å besøke?

Det kan vi hjelpe til med. I Skjold menighet har vi en besøkstjeneste. Noen får besøk, andre går på besøk. Det er hyggelig for begge parter - nemlig. Vanligvis foregår besøkene hver 14. dag og varer fra 1-2 timer. Da kan en prate sammen eller f.eks. gå en tur. Kanskje noe for deg eller noen du kjenner?

Ta uforpliktende kontakt med diakon Kjerstin-Marie Vereide om du lurer på noe, tlf. 55 59 71 15 eller e-post kjerstin-marie.veraide@bergen.kirken.no

Fyr og flamme!

31. august begynte søndagsskolen igjen etter ferien.

Som et ledd i trosopplæringen var femåringerne spesielt inviterte. Vel 40 barn, deriblant 20 femåringer, fikk være med på samling, lek og vaffelspising i solen før noen spesielle gjester kom kjørende. Vi fikk besøk av brannvesenet! De hadde vært på utrykning, og vi trodde ikke de kunne komme likevel, men heldigvis kom de til slutt. Barna fikk se på brannbilene og spyle med

brannslangen, noe som var stor stas for både små og store! Takk til brannvesenet som tok seg tid til å besøke oss. Så håper jeg vi andre ses igjen på søndagsskolen og ellers i kirken!

Hilsen trosopplærer Janne

Sommerleir

Konfirmentarbeidet i Skjold er i stadig omlegging.

Vi og verden forandrer oss, ungdommen er en annen enn for 15 år siden og konfirmentarbeidet likeså. Årets konfirmantssommerleir ble demer er siste leir av dette tradisjonelle slaget: 15 flotte konfirmanter og mange gode ledere var samlet i midten av august på Frekhaug Folkehøyskole i Møland. Mye aktivitet og undervisning, men siste i sitt slag. Som tegn på den nye tid kan bildene fra

Hamburgs stå: I samarbeid med Sjømannskirken er det to turer. En til London og en til Hamburg /Berlin (bildet). Og disse utenlandsturene er mer en tur; de er også felle- skap, undervisning og faktisk også; leir. ●

Extasis

Nå har du sjansen til å være med i et kjekt ungdomsmiljø!

Hver onsdag kl. 19 - 21 samles ungdommer fra 8. klasse og oppover for å synge, spille i band og delta på drama. Møyfrid Kløvning Nes er dirigent og ny dramaleider er Kathrine Meitzner. Nytt for høsten er at vi på noen øvelser har en noe lenger skumringsstund; da tar vi utgangspunkt i en tekst fra Bibelen og samtaler om denne. Andre ganger vekt- legger vi det sosiale med leker og et måltid. Siste helgen i september reiser vi på tur til

Voss for å bli bedre kjent. Da blir det litt øvelse og masse gøy! Bli med da vel!

Spennende? Ta kontakt med diakon Kjerstin-Marie Vereide om du har spørsmål på tlf. 55 59 71 15 eller e-post: kjerstin-marie.veraide@bergen.kirken.no ●

Formiddagstreffet

Vi møtes i Skjold kirke annenhver tors- dag (ulike uker) kl. 12-14. Pris kr. 50.

- 11. september: «Jeg holder på med et liv» v/ Olav Vikse
- 25. september: «Prøysen i ord og to- ner» v/ visegruppen Prøysens venner
- 9. oktober: Reisekåseri med bilder v/ Brynjulv Litlere
- 23. oktober: Etnisk populærmusikk fra Østersjøområdet fra 30-, 40- og 50-tallet. Konsert med gruppa Novgorod (Bergens kulturelle spaserstokk)
- 6. november: Elsebeth Reines Hals: Glimt fra Færøyene
- 20. november: Ola H. Grytten for- teller om Hans Nielsen Hauge
- 4. desember: Adventsmøte
- 30. desember: Julefest kl. 12-15. Egen påmelding.

Ta gjerne med en venn eller nabo! Hilsen komitéen for formiddagstref- fet. Kontaktperson: diakon Kjerstin- Marie Vereide tlf. 55 59 71 15 - kjerstin-marie.veraide@bergen.kirken.no

Menighetskalender

døpte

Inez Michelsen-Svenson
Sondre Øyjordsbakken Mahle
Thea Aarseth Sandal
Karoline Hope Leirvåg
Amalie Sørensen
Angelica Lilleheil
Emilie Fasmer
Mia Aasbø-Espedalen
Patrick Sleire Falke
Jakob Tordal Skar
Elias Nordeide
Olav Tønder Antun
Sondre Pryme Laukeland
Eli Vinnes Bjordal
Jonas Bjørge Tofting
Henrik Andersen Lien
Eir Høvring
Olai Ottosen
Emilie Bruun
Lucas Telnes
Brage Rekve
Ulrikke B. Heiselberg
Iver Amundsen
Isak Terje Larsen
Milena Romero Grønevik
Jonas Kopperstad Olsnes
Mariell Jæger-Rønning
Kaspar Steinsland Kleiveland
Adrian Alver-Salthella
Angelica Haugen Holdhus
Dan Alexander Johannesen
Isabelle Aimee Johannesen
Julia Blindheim Svemo
Maud Marie Thorbjørnsen
Charlotte Jebens Thune
Camilla Cathrin J. Thune
Emil Finset Sæle
Maja Rå Birkeland
Benjamin Bergithon
Eileen H. Sundland
Konrad Elias Amble
Emil Sandnes Furset
Herman Haugland-Myhre
Tirill
Lepsøe
Tollefsen

vielser

Ini Aksnes og Martin Mæle
Solveig Lillebø og Fredrik
Bruskeland
Loan Thi Nguyen og Kristian
Magnar Ravvåg
Anita Bjørke og Ole Skjold
Silje Nordal og Runar Sylta

begravelser

Jens Christian Hansen
Sølvi Rita Bjørndal
Jan Atle Solheim
Per Gunnar Fremstad
Anette Beate Eikeland
Sissel Evjen
Egon Christensen
Marie Løland
Kari Folkestad
Bjarne Bjørgeaas
Dagmar Hope
Marit Johanna Nøttveit
Per Pedersen
Einar Bjarne Bruaas
Rita Bilsbak
Nina Bjersand
Trygve Birger Eltvik
Terje Fjellbirkeland
Ragnar Helge Morken
Dag Pedersen
Reidar Skarsvåg
Gudveig Svanhild Engeseth
Inger Johanne Sanden
Ranveig Margrethe Nygaard
Svanhild Marie Strømsnes
Jon Sandvik
Magne Sørås
Jon O Hole
Anna Marie Aplethun
Inger Haugland

gudstjenester

**Søndag 28. september,
16. søndag i treenigh.tiden**
11.00: Familiegudstjeneste.
4-årsbok. Kapellan Bjørn
Moe/trosopplærer
Janne Torvestad.
19.00: Kveldsgudstjeneste.
Markus 7.31-37. Kapellan
Bjørn Moe / Cantus. Natt-
verd. Kirkekaffe.

**Søndag 5. oktober kl 11.00
17 søndag i treenigh.tiden.**
Gudstjeneste. Kapellan
Bjørn Moe. Johannes
11.17-29 +(40-46)
Dåp. Nattverd.
Kirkekaffe.

**Søndag 12. oktober kl 11.00,
18. søndag i treenigh.tiden**
Gudstjeneste. Matteus 8.14-17.
Kapellan Bjørn Moe. Dåp.
Nattverd. Kirkekaffe.

**Søndag 19. oktober kl 11.00,
og kl 13.00. 19. søndag i
treenigh.tiden**
Gudstjeneste. Galaterne 5, 16-
26. Konfirmantpresentasjon.
Sogneprest Arne Brekke. Dåp.
Kirkekaffe. Søndagsskole kl.11.

**Søndag 26. oktober kl 11.00,
Bots- og bønnedagsgudstj.**
Lukas 13,22-30. Sogneprest
Arne Brekke /Kirkekoret. Dåp.
Nattverd. Kirkekaffe. Søndags-
skole.

**Søndag 2. november,
kl 11.00, Allehelgensdag**
Gudstjeneste. Matteus 5.1-7.
Kapellan Bjørn Moe /Cantus.
Dåp, nattverd. Kirkekaffe.
Søndagsskole.

**Søndag 9. november kl 11.00,
22. søndag i treenigh.tiden**
Gudstjeneste. Matteus 12,33-
37. Sogneprest Arne Brekke
Dåp. Nattverd. Kirkekaffe.
Søndagsskole.

**Søndag 16.november. kl.11.00,
23.søndag i treenigh.tiden.**
Gudstjeneste. Markus 10. 28-
31. Kapellan Bjørn Moe. Dåp.
Nattverd. Kirkekaffe. Søndags-
skole.

**Søndag 23.november. kl.11.00.
Kristi kongedag.**
Gudstjeneste. Matteus 25. 31-
46. Sogneprest Arne Brekke
Dåp. Nattverd. Kirkekaffe.
Søndagsskole.

**Søndag 30.november. kl.11.00.
1, søndag i advent.**
Dåpsgudstjeneste. Lukas 4. 16-
22a. Dåp, nattverd. Kirkekaffe
kl.16.00 Lysmesse / familie-
gudstjeneste. Steinsvik 1. spei-
dere/ Søråshøgda barnekor.
Kirkekaffe/utlodning.

De oppgitte pretekstene er
etter 1. rekke. Enkelte søndager
kan det bli valgt andre preken-
tekster enn de her oppgitte.

Søndagsskoler

- 28. september: Familieguds-
tjeneste med utdeling av 4-
årsbok.

- 5. oktober: Høstferie (Vanlig høymesse)
- 12. oktober: Høstferie (Vanlig høymesse)
- 19. oktober: Konfirmantpres. (Merk: Kl 11 og 13)
- 26. oktober: Søndagsskole
- 2. november: Høymesse
- 9. november: Søndagsskole
- 16. november: Familiegudstj. med menighetsbarnehagen
- 23. november: Søndagsskole
- 30. november: Lysmesse (Merk: Kl. 16.00)

Kontakt: janne.torvestad@
bergen.kirken.no / 55 59 71 17
Besøk gjerne hjemmesiden vår
www.skjoldmenighet.no

Fredagskafé med Krydder

**Nye og gamle Fredagskafé-
gjester ønskes velkommen til
et nytt semester!**

Har du ikke vært på Fredags-
kafeen før er du spesielt vel-
kommen. Det er ikke nødven-
dig å kjenne noen for å komme.

Alle Fredagskafékveldene er i
peisestuen i Skjold kirke og star-
ter ca kl 19:30 med et felles
kveldsmåltid.

Program for resten av høsten:

- 17. oktober: Finnes det fort-
satt en «glad laks»? ved Vidar
Baarøy som jobber i Kyst og
havbruksavdelingen i Fiskeri-
direktoratet .
- 28. november: «Soning og
forsoning», fra en fengsels-
prests hverdag, ved fengsels-
prest Stein Rune Ottosen.

Kveldene for travle voksne som
ønsker et sted hvor det går an å
senke skuldrene og prate sam-
men, spise og ha det hyggelig
samtidig som vi utvider vår ho-
risont litt gjennom kveldens
«krydder».

Alle som kommer tar med én
sort pålegg til et felles matbord
og kr 30 til fellesutgiftene, så
serveres det godt brød, varm og
kald drikke. Det er rikelig tid til
prat, god musikk og det hele av-
sluttes med en samling med
«Ord før helgen» i kirkerom-
met.